

1685 Socialstyrelsen har sista ordet
*Anders Lindberg, Maria Möllergren,
Anders Tegnell*

PATIENTSÄKERHET

1688 Trippeldiagnostik ska göras även om knölen uppstår under strålbehandling

1689 Borde remitterat kvinna med grav synnedsättning till neuroradiologi

1690 Utvecklade central pontin myelinolys efter alltför snabb korrigerings av hyponatremi. Risken inte tillräckligt känd i vården

DEBATT OCH BREV

1691 Stressdrabbade kan komma igen efter lång sjukskrivning *Bo Santell*

1692 Replik till Åke Sjöholm m fl om nya läkemedel mot typ 2-diabetes: Säkerhetsdata före breddanvändning eller tvärtom?
Eva Andersén Karlsson, Mats Palmér, Rickard Malmström

1693 Slutreplik till Jan Håkansson m fl: Är problemet återkommande smärta hos barn

SOMMARADDRESS?

Om du vill ta med Läkartidningen på semestern, anmäl då detta senast den 15 juni 2008.
Tel: 08-790 33 41
Fax: 08-20 21 50
E-post: pren@lakartidningen.se

väl beskrivet eller överdrivet? *Gösta Alfvén, Gunnar L Olsson, Eva Kokinsky, Karin Berg, Mats Karling, Solveig Pedersen, Sara Holm*

1694 Slutreplik om mödravård och våld mot gravida: Hur frågar vi för att identifiera utsatta kvinnor? *Kristina Stenson, Mariella Öberg, Åsa Witkowski, Gun Heimer, Ulf Högborg, Kerstin Edin*

1695 Replik till Tomas Böhm: Ställ samma krav på psykiatri som på andra medicinska specialiteter! *Göran Isacson*

»Kandels ord, inte mina« *Magnus Kihlbom*

Slutreplik: Vad har psykoanalysen betytt för de psykiskt sjuka jämfört med biologisk forskning? *Göran Isacson*

1696 All psykiatri är neuropsykiatri
Lena Nylander

Oklart om nya definitioner av hjärtinfarkt *Peter Eriksson*

Replik: Huvudsyftet var att beskriva indelningen av hjärtinfarkt i de fem nya klasserna – beslutsgränsen inget nytt
Stefan Agewall

KULTUR

1697 Patienten i fokus – trots en krass sjukvårdsorganisation *Gabor Hont*

1700 Överblick saknas i ingenmanslandet mellan psykiatri och somatik
Björn Rosendal

1701 LEDIGA TJÄNSTER

1702 PLATSANNONSER

1720 MEDDELANDEN

Endast på webben

AKTUELLA TEXTER

- Industrin inför förhandsgranskning av vaccinkampanjer
- Regler för marknadsföring av vaccin kritiseras
- Tidig insulinterapi ger bättre glykemisk kontroll
- Kortisonkräm dämpar inte solskador

Rättelse

Vårdadministrativt system, VAS, är textbaserat – inte DOS-baserat, som anges i reportaget »Norrbotten i tåten med hjälp av VAS«, nr 21/2008, sidan 1554. Till hjälp för informationsöverföring används 3G-kort.

Artiklar märkta med W-sigillet har varit förhandspublicerade på lakartidningen.se

Artiklar märkta med R-sigillet har genomgått referentbedömning. Varje manuskript granskas av minst en (ofta fler) av Läkartidningens stab av 220 fasta och 350 extraordinarie vetenskapliga experter. Granskningen av manuskript sker enligt internationella rekommendationer www.icmje.org.

Dödsbränning – en afghansk sjuka

Två FN-rapporter om kvinnors hälsa i Afghanistan, utförligt kommenterade i New England Journal of Medicine (2008;358: 2201-3), har lyft fram en rad kusliga och upprörande omständigheter. Mer än 30 års inbördeskrig har lett till ett bedrövt hälsoläge även för män, men efter de allmänna valen 2001 har man åtminstone på papperet infört ett antal reformer för jämlikhet och bättre kvinnohälsa.

Internationella fördrag som syftar till lika rättigheter, förbjuder diskriminering och ger kvinnor tillgång till god mödravård har ratificerats. Att hela 27 procent av ledamöterna i parlamentet numera är kvinnor tycks i realiteten knappast ha påverkat vardagen i detta klansamhälle, genomsyrat av religiös fundamentalism.

Rapporterna uppskattar andelen tvångsäktenskap till mellan 70 och 80 procent, och an-

delen minderåriga som gifts bort till 57 procent. Bara 14 procent av kvinnorna har tillgång till utbildad personal under förlossningen, och mödradödligheten är bland de högsta i världen.

Medvetenheten om glappet mellan lagstiftning och verklighet kan ha inspirerat en makaber proteströrelse – unga kvinnor som bränner sig offentligt till döds. En tysk organisation undersökte 77 fall, majoriteten med dödlig utgång. De fann att flertalet offer var 16–19 år gamla flickor, utsatta för tvångsäktenskap, ofta som en del i en uppgörelse mellan stridande klaner. Fysiskt och verbalt våld förekom, men den viktigaste utlösande faktorn var att flickan inte hade fått gehör för sina protester eller försök att få hjälp. Det verkliga antalet fall är okänt. Den officiella siffran för år 2006 var 106.

»Medvetenheten om glappet mellan lagstiftning och verklighet kan ha inspirerat en makaber proteströrelse – unga kvinnor som bränner sig offentligt till döds.«

Josef Milerad
medicinsk
chefredaktör

josef.milerad@lakartidningen.se